

Dosarul nr. 2rac-395/18

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Taraclia (jud: A. Mironov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: V. Movilă, E. Dvurecenschii, N. Veleva)

DECIZIE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul judecătorii	Iulia Sîrcu Galina Stratulat, Dumitru Mardari Nicolae Craiu, Nina Vascan
---	--

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Corten”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Corten” împotriva Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni și Societății cu Răspundere Limitată „Ingrotras”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Plighin” și Cooperativa Agricolă de Producție „Corten” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea contravalorii fructelor,

împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Gospodăria Țărănească „Corten” și menținută hotărârea din 04 octombrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia,

c o n s t a t ă :

La 23 septembrie 2016, GȚ „Corten” a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Ingrotras”, intervenient accesoriu SRL „Plighin” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 08 februarie 2007 a încheiat cu BC „Moldova-Agroindbank” SA contractul de gaj nr. S07058 „a”, prin care în scopul asigurării achitării creditului acordat CAP „Corten”, a depus în gaj bunuri sub formă de plantații perene (viță de vie), amplasate pe terenurile agricole cu suprafața totală de 173535 m.p., cu numerele cadastrale: XXXXX, situate în extravilanul satului Corten.

GȚ „Corten” a menționat că la data de 15 august 2016, în temeiul exercitării dreptului de gaj, între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Ingrotras” a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare, prin care banca din numele GȚ „Corten” a vândut, iar SRL „Ingrotras” a cumpărat plantațiile perene (viță de vie) împreună cu recolta (strugurii), amplasate pe terenurile agricole cu suprafața totală de 173535 m.p., situate în extravilanul satului Corten.

Reclamanta consideră că contractul de vânzare-cumpărare este nul, din motiv că contravine normelor imperative prevăzute de art. 207 alin. (1), 299 alin. (1), 310 alin. (1), 447 alin. (1) și 457 alin. (1) din Codul civil. Astfel, în contractul de gaj nr. S07058 „a” din 08 februarie 2007 nu era prevăzută expres extinderea gajului asupra fructelor bunului gajat, adică asupra recoltei de struguri și respectiv, în partea înstrăinării recoltei contractul de vânzare-cumpărare din 15 august 2016 urmează a fi declarat nul.

GȚ „Corten” a solicitat declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 17517 din 15 august 2016, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Ingrotras” în partea înstrăinării fructelor (recoltei de struguri), cu repunerea părților în poziția inițială, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 23 mai 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu CAP „Corten”.

Pe parcursul examinării cauzei, GȚ „Corten” a depus cerere de concretizare a acțiunii, invocând suplimentar că bunul gajat, cât și recolta de struguri au fost înstrăinate de către BC „Moldova-Agroindbank” SA la un preț diminuat, fără a se ține cont de interesele debitorului, fiind astfel încălcate prevederile art. 491 alin. (1) din Codul civil, care stipulează expres că creditorul gajist este îndreptățit să procedeze la vânzarea bunului gajat, fără nici o întârziere nejustificată, contra unui preț comercial rezonabil și în interesul major al debitorului gajist.

Reclamanta a susținut că de către creditorul gajist nu a fost efectuată evaluarea recoltei de struguri, în calitate de parte componentă a plantației de viță de vie. Până la stabilirea prețului de vânzare în baza căruia a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare din 15 august 2016 cu SRL „Ingrotras”, de către bancă prețul de vânzare a fost determinat de două ori, conform proceselor-verbale nr. 485 din 14 noiembrie 2011 și nr. 131 din 09 aprilie 2014, însă în niciun caz nu a fost evaluat prețul recoltei viței de vie. La fel, documentele cu privire la realizarea bunurilor gajate pentru perioada 2011-2016 nu conțin careva informații despre intenția de vânzare a recoltei de struguri.

GȚ „Corten” a declarat că potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 15 august 2016, au fost înstrăinate 17,3535 ha de viță de vie, dintre care 6,7438 ha viță de vie de soiul „Riton” și 10,6097 ha de viță de vie de soiul „Aligote”. În conformitate cu datele eliberate de Camera de Comerț și Industrie, recolta medie de struguri „Riton” în anul 2016 a constituit 11 000 kg, iar recolta medie de struguri „Aligote” – 11 500 kg. Prețul mediu al unui kilogram de struguri „Riton” în anul 2016 a constituit 4 lei, iar al unui kilogram de struguri „Aligote” - 4,5 lei. Prin urmare, valoarea recoltei de struguri „Riton” în anul 2016 de pe suprafața de 6,7438 ha a constituit 296 727, 2 lei, iar valoarea recoltei de struguri „Aligote” în anul 2016 de pe o suprafață de 10,6097 ha – 549052 lei, în total 845 779,2 lei. Însă, prin contractul de vânzare-cumpărare din 15 august 2016, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Ingrotras”, plantația de viță de vie împreună cu roada au fost înstrăinate la un preț de doar 500 000 lei.

Reclamanta a solicitat declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 17517 din 15 august 2016, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Ingrotras”, privind înstrăinarea plantațiilor perene de viță de vie amplasate pe terenurile agricole cu suprafața totală de 173535 m.p., cu numerele cadastrale: XXXXX, situate în extravilanul satului Corten și a recoltei de struguri, cu repunerea părților în poziția inițială.

Totodată, în legătură cu imposibilitatea restituirii recoltei de struguri, a solicitat încasarea din contul BC „Moldova-Agroindbank” SA în beneficiul GȚ „Corten” a valorii recoltei de struguri în mărime de 845 779,2 lei.

Prin hotărârea din 04 octombrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, acțiunea a fost respinsă integral, ca neîntemeiată. S-a încasat din contul GȚ „Corten” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 22411,73 lei.

Prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de GȚ „Corten” și menținută hotărârea din 04 octombrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia.

La 27 iulie 2018, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, GȚ „Corten” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul și hotărârii din 04 octombrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, recurenta a invocat că instanțele ierarhic inferioare eronat au ajuns la concluzia de a respinge integral acțiunea, în condițiile în care fructele nu au constituit obiect al contractului de gaj încheiat cu BC „Moldova-Agroindbank” SA la 08 februarie 2007 și respectiv, niciodată n-au fost gajate în folosul băncii. Faptul dat se confirmă inclusiv prin caracterul relațiilor anterioare dintre creditorul gajist și debitorul gajist și anume, recolta cultivată de viță de vie pe parcursul anilor 2007-2015 întotdeauna a aparținut și s-a aflat în proprietatea GȚ „Corten”, fără careva pretenții din partea BC „Moldova-Agroindbank” SA.

Mai mult ca atât, GȚ „Corten” a indicat că în conformitate cu art. 457 alin. (8) din Codul civil, dreptul de gaj se extinde asupra fructelor bunurilor gajate doar în cazurile prevăzute de contract. La fel, art. 10 din Legea cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001, în vigoare la data încheierii contractului de gaj din 08 februarie 2007, stipula expres că fructele, veniturile și produsele bunului gajat constituie obiect al gajului în cazurile expres prevăzute de contract. Prin urmare, clauzele contractului de vânzare-cumpărare din 15 august 2016 ce prevăd înstrăinarea fructelor (recoltei de struguri) bunului gajat contravin normei legale citate și sunt pasibile de a fi declarate nule.

La 21 august 2018, în adresa intimațiilor BC „Moldova-Agroindbank” SA, SRL „Ingrotras”, SRL „Plighin” și CAP „Corten” a fost expediată copia recursului declarat de GȚ „Corten”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 12 septembrie 2018, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul și hotărârii din 04 octombrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia. Intimata a invocat prevederile art. 10 din Legea cu privire la gaj, conform cărora gajul bunului se extinde în mod automat asupra fructelor, veniturilor și produselor bunului, asupra produsului vânzării sau înstrăinării în alt mod a bunului gajat. La fel, potrivit pct. 1.2 din contractul de gaj nr. S07058 din 08 februarie 2007, dreptul de gaj se extinde asupra accesoriilor, îmbunătățirilor bunului imobil gajat și asupra oricărui bun care se unește cu bunul gajat. Prin urmare, în corespundere cu norma legală menționată și prevederile contractului de gaj, banca dispunea și avea dreptul să vândă bunurile gajate, inclusiv fructele plantației de vie. Iar, argumentul recurente precum că banca n-a pretins pe parcursul anilor 2007-2015 la fructele bunului gajat, nu poate servi temei pentru casarea deciziei, or, executarea dreptului de gaj este un drept al băncii, dar nu o obligație.

Prin încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de GȚ „Corten” a fost considerat admisibil.

La 22 octombrie 2018, a depus referință și intimata SRL „Ingrotras”, solicitând respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel. Intimata a menționat că realizarea obiectului gajat a avut loc o perioadă îndelungată, bunurile fiind expuse la vânzare de mai multe ori și pe parcurs, prețurile de realizare a obiectului au scăzut, inclusiv din considerentul că propunerile anterioare nu au interesat potențialii cumpărători. Astfel, doar după ce din nou a fost redus prețul viței de vie, la 15 august 2016 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare, prin care plantația de viță de vie a fost înstrăinată la prețul de 500 000 lei, ce constituie prețul real comercial al bunului.

Alte referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referințe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei hotărâri noi, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Conform art. 299 alin. (1) din Codul civil, fruct al lucrului este venitul, sporul și produsele pe care le dă acest lucru. Fruct al dreptului este venitul și beneficiile dobândite în urma folosirii acestui drept. Fruct al lucrului și al dreptului se consideră, de asemenea, veniturile și beneficiile pe care acest lucru sau drept le asigură prin intermediul raporturilor juridice. Împuternicirea asupra lucrului sau dreptului oferă posibilitatea reținerii fructului acestui lucru sau drept în conformitate cu termenul și volumul împuternicirii dacă legea sau contractul nu prevede altfel. În cazul în care este obligată să restituie fructele, persoana poate cere compensarea cheltuielilor suportate în legătură cu aceste fructe dacă respectivele cheltuieli sunt rezultatul unei gospodării judicioase și nu depășesc valoarea fructului.

Conform art. 457 alin. (8) din Codul civil, dreptul de gaj se extinde asupra fructelor bunurilor gajate doar în cazurile prevăzute de contract.

În corespundere cu art. 477 alin. (1) din Codul civil, debitorul gajist are dreptul să folosească obiectul gajului conform destinației și să dobândească fructele acestuia dacă din contract sau din esența gajului nu reiese altfel.

Potrivit art. 10 din Legea cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001, în vigoare la data încheierii contractului de gaj – 08 februarie 2007, fructele, veniturile și produsele bunului gajat constituie obiect al gajului în cazurile expres prevăzute de contract.

Din materialele cauzei rezultă că la 08 februarie 2007, între BC „Moldova-Agroindbank” SA, în calitate de creditor gajist și GȚ „Corten” – debitor gajist, a fost încheiat contractul de gaj nr. S07058 „a”, prin care în scopul asigurării achitării creditelor acordate CAP „Corten” prin contractele nr. S06537 din 24 noiembrie 2006 și nr. S07058 din 08 februarie 2007, au fost depuse în gaj plantațiile de viță de vie de soiurile „Aligote” și „Riton”, amplasate pe terenurile agricole cu suprafața totală de 173535 m.p., cu numerele cadastrale: XXXXX, situate în extravilanul satului Corten, rml Taraclia (f.d. 10-13, volumul I).

Potrivit pct. 1.2 din contract, dreptul gajului se extinde și asupra accesoriilor, îmbunătățirilor bunul imobil gajat, precum și asupra oricărui bun, care se unește cu bunul imobil gajat. De asemenea, în posesia creditorului gajist se transmit și terenurile agricole pe care sunt amplasate plantațiile multianuale, cu dreptul de arendă cu suprafața totală de 19,282 ha.

Iar, conform pct. 1.5 din contractul de gaj, prețul bunului gajat constituie 915 338 de lei.

La 15 august 2016, în temeiul exercitării dreptului de gaj, între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Ingrotras” a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare, prin care banca din numele GȚ „Corten” a vândut, iar SRL „Ingrotras” a cumpărat plantația de viță de vie cu fructul, amplasate pe terenurile agricole cu suprafața totală de 173535 m.p., situate în extravilanul satului Corten, rml Taraclia, la prețul total de 500 000 de lei (f.d. 16-18, volumul I).

Prin prezenta cerere de chemare în judecată, GȚ „Corten” a solicitat declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 17517 din 15 august 2016, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Ingrotras”, privind înstrăinarea plantațiilor de viță de vie și a recoltei de struguri, cu repunerea părților în poziția inițială, invocând diminuarea considerabilă a prețului bunului ce a constituit obiect al gajului și comercializarea ilegală a recoltei, asupra căreia nu se extinde dreptul de gaj.

Totodată, GȚ „Corten” a solicitat încasarea din contul BC „Moldova-Agroindbank” SA a valorii recoltei de struguri în mărime de 845 779,2 lei.

Instanțele de judecată, ajungând la concluzia de a respinge integral acțiunea, au constatat că, contractul de vânzare-cumpărare a fost încheiat cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, în contractul de gaj fiind indicat expres că dreptul de gaj se extinde și asupra accesoriilor, îmbunătățirilor bunul imobil gajat, precum și asupra oricărui bun, care se unește cu bunul imobil gajat. De asemenea, instanțele ierarhic inferioare au considerat neîntemeiat argumentul recurentei-reclamante precum că prețul bunului a fost diminuat considerabil, deoarece GȚ „Corten” nu a prezentat probe pertinente și concludente în acest sens, care să demonstreze că valoarea recoltei de toamnă ar fi constituit 845 779,2 lei.

Analizând circumstanțele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră eronată concluzia instanțelor ierarhic inferioare de respingere integrală a acțiunii, decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 04 octombrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia urmând a fi casate integral, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii, din următoarele considerente.

În temeiul art. 454 alin. (2) din Codul civil și art. 1 din Legea cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001, gajul este un drept real instituit în vederea garantării executării obligațiilor cu preferință față de ceilalți creditori, inclusiv statul, din valoarea bunurilor gajate, și reprezintă un raport de drept accesoriu față de obligația principală și condiționată pe durata executării obligației principale dacă legea sau contractul de gaj nu prevede altfel.

Obiect al gajului, în sensul art. 8 din Legea cu privire la gaj, poate fi orice bun corporal sau incorporal, ori o universalitate de bunuri, cu excepția bunurilor inalienabile și insesizabile.

Conform legislației în vigoare, prin contract, gajul se poate extinde și asupra accesoriilor bunului și a bunurilor viitoare, precum și asupra oricărui bun care se unește prin accesiune cu bunul gajat.

Cât privește fructele, la momentul încheierii contractului de gaj – 08 februarie 2007, art. 10 din Legea cu privire la gaj avea următorul conținut - fructele, veniturile și produsele bunului gajat constituie obiect al gajului în cazurile expres prevăzute de contract. Prevederi similare se regăsesc și în art. 457 alin. (8) din Codul civil, potrivit cărora dreptul de gaj se extinde asupra fructelor bunurilor gajate doar în cazurile prevăzute de contract.

Prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 173 din 25 iulie 2014, în vigoare din 08 noiembrie 2014, Legea cu privire la gaj a fost modificată și completată, art. 10 având următorul cuprins: gajul bunului se extinde în mod automat asupra fructelor, veniturilor și produselor bunului, asupra produsului vânzării sau înstrăinării în alt mod a bunului gajat, inclusiv în conformitate cu art.24 alin.(2), sau fructelor, veniturilor și produselor acestuia, dacă creditorul și debitorul gajist nu au convenit altfel. În acest caz, gradul de prioritate a gajului asupra fructelor, veniturilor și produselor bunului, asupra produsului vânzării sau înstrăinării în alt mod a bunului sau a fructelor, veniturilor și produselor acestuia va fi determinat de momentul apariției gajului asupra bunului.

Prin urmare, la data încheierii contractului de gaj nr. S07058 „a” din 08 februarie 2007, fructele constituiau obiect al gajului în cazurile expres prevăzute de contract, fiind astfel neîntemeiat argumentul BC „Moldova-Agroindbank” SA, susținut pe parcursul examinării cauzei, precum că gajul bunului se extinde în mod automat asupra fructelor, în condițiile în care prevederile Legii cu privire la gaj ce stipulează extinderea automată a gajului asupra fructelor, au intrat în vigoare abia la 08 noiembrie 2014.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că este neîntemeiată poziția instanțelor ierarhic inferioare precum că în contractul de gaj, părțile au prevăzut dreptul de gaj inclusiv asupra fructelor, or, potrivit pct. 1.2 din contract, dreptul gajului se extinde asupra accesoriilor, îmbunătățirilor bunul imobil gajat, precum și asupra oricărui bun, care se unește cu bunul imobil gajat.

Prin urmare, în contractul de gaj nr. S07058 „a” din 08 februarie 2007 nu este indicat expres că fructele constituie obiect al gajului, condiție prevăzută de art. 10 din Legea cu privire la gaj, în vigoare la momentul încheierii contractului de gaj, iar prin sintagma „asupra oricărui bun, care se unește cu bunul imobil gajat” nu poate fi subînțeleasă extinderea gajului și asupra fructelor, extindere ce urma a fi indicată expres, ceea ce la cazul prezentei spețe este lipsă.

Conform art. 217 alin. (1) din Codul civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu.

Potrivit art. 219 alin. (2) din Codul civil, fiecare parte trebuie să restituie tot ceea ce a primit în baza actului juridic nul, iar în cazul imposibilității de restituire, este obligată să plătească contravaloarea prestației.

Iar potrivit art. 220 alin. (1) din Codul civil, actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel.

În circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că contractul de vânzare-cumpărare nr.

17517 din 15 august 2016, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Ingrotras”, urmează a fi declarat nul în partea înstrăinării fructului, deoarece contravine normelor imperative, or, BC „Moldova-Agroindbank” SA n-a fost îndreptățită să vândă împreună cu plantația de viță de vie și recolta.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că persoana îndreptățită, în speță GȚ „Corten”, imediat a reacționat în privința înstrăinării recoltei, exprimându-și dezacordul, iar prevederile art. 205 alin. (1) din Codul civil indică expres că, un act de dispoziție încheiat cu privire la un lucru de o persoană neîndreptățită produce efecte dacă este încheiat cu încuviințarea celui îndreptățit, ceea ce în speță este lipsă.

În rest, instanța de recurs consideră că contractul de vânzare-cumpărare nu contravine legislației în vigoare, nefiind constatate temeiuri de nulitate a acestuia, acțiunea în partea dată fiind neîntemeiată, recurenta-reclamantă GȚ „Corten” neprezentând probe pertinente și concludente care să demonstreze că plantația de viță de vie a fost înstrăinată la un preț diminuat considerabil.

Aici se reține că prin scrisoarea nr. 20008/594 din 19 august 2011, filiala Taraclia a BC „Moldova-Agroindbank” SA a informat președintele Comitetului de conducere al băncii că SC „Corten-Vin-Companie” SRL s-a adresat cu o cerere, prin care a solicitat procurarea plantațiilor de viță de vie, ipotecate băncii de către GȚ „Corten”, la prețul de 900 000 de lei și a cerut permisiunea centralei de a satisface cererea dată (f.d. 179, volumul I).

La 14 noiembrie 2011, banca a acceptat vânzarea plantațiilor de viță de vie cu suprafața totală de 173 535 m.p. la prețul de 950 000 de lei (f.d. 179 verso, volumul I).

Ulterior însă, SC „Corten-Vin-Companie” SRL a refuzat încheierea contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor gajate.

În continuare, prin scrisoarea din 24 martie 2014 Sacaliuc Tudor și-a exprimat dorința de a procura plantațiile de viță de vie, ipotecate băncii de către GȚ „Corten”, la prețul de 647 500 de lei, prin procesul-verbal nr. 131 din 09 aprilie 2014, BC „Moldova-Agroindbank” SA acceptând vânzarea bunului la prețul de 650 000 de lei (f.d. 180, volumul I). Însă și Sacaliuc Tudor a refuzat ulterior să încheie contractul de vânzare-cumpărare a plantației de viță de vie.

Prin scrisoarea din 06 iulie 2016, Siumbeli Dmitri a solicitat înstrăinarea viței de vie la prețul de 360 000 de lei, iar la 18 iulie 2016 și SRL „Plighin” și-a exprimat interesul de a procura plantația la prețul de 433 750 de lei (f.d. 181, volumul I).

La 20 iulie 2016, SRL „Ingrotras” s-a adresat către BC „Moldova-Agroindbank” SA cu o cerere, prin care a solicitat înstrăinarea plantației de viță de vie la prețul de 500 000 de lei, care a constituit cel mai mare preț oferit, având în vedere faptul că SC „Corten-Vin-Companie” SRL și Sacaliuc Tudor au refuzat încheierea contractului de vânzare-cumpărare.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că la înstrăinarea plantației de viță de vie BC „Moldova-Agroindbank” SA a respectat prevederile legii, temeiuri de declarare a nulității contractului în această parte nefiind stabilite.

Totodată, având în vedere că contractul de vânzare-cumpărare din 15 august 2016 este nul în partea înstrăinării fructului, în temeiul art. 219 alin. (2) din Codul civil, BC „Moldova-Agroindbank” SA necesită să plătească contravaloarea recoltei de struguri, ținând cont de faptul că restituirea acesteia este imposibilă.

Potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 15 august 2016, au fost înstrăinate 17,3535 ha de viță de vie, dintre care 6,7438 ha viță de vie de soiul „Riton” și 10,6097 ha de viță de vie de soiul „Aligote”.

Prin scrisorile nr. 54, nr. 55 și nr. 57 din 16 iunie 2017, Camera de Comerț și Industrie din Găgăuzia a comunicat că recolta medie de struguri de soiul „Riton” în anul 2016 a constituit de la 100 chintale/ha până la 120 chintale/ha, în mediu – 110 chintale/ha, ceea ce constituie 11 000 kg, iar recolta de struguri „Aligote” de la 90 chintale/ha până la 140 chintale/ha, în mediu 115 chintale/ha sau 11 500 kg. Prețul mediu al unui kilogram de struguri „Riton” în anul 2016 a constituit 3,80 lei – 4, 20 lei, iar al unui kilogram de struguri „Aligote” - 4,20 lei – 4,80 lei (f.d. 162-164, volumul I).

De asemenea, potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în trimestrul III al anului 2016 prețul strugurilor de soiuri tehnice a constituit în mediu 4102 lei pentru o tonă.

Astfel, din informațiile oferite de autoritățile abilitate, se constată că în toamna anului 2016, prețul mediu al unui kilogram de struguri „Riton” a constituit 4 lei, iar al unui kilogram de struguri „Aligote” - 4,50 lei.

Prin urmare, la caz, valoarea recoltei de struguri „Riton” în anul 2016 de pe suprafața de 6,7438 ha a constituit 296 727, 2 lei (11 000 kg × 4 lei × 6,7438 ha), iar valoarea recoltei de struguri „Aligote” în anul 2016 de pe o suprafață de 10,6097 ha – 549052 lei (11 500 kg × 4,5 lei × 10,6097 ha), în total 845 779,2 lei, sumă ce urmează a fi încasată din contul BC „Moldova-Agroindbank” SA în beneficiul GȚ „Corten”.

De asemenea, din contul BC „Moldova-Agroindbank” SA urmează a fi încasată în beneficiul GȚ „Corten” taxa de stat în mărime de 5000 de lei, achitată la depunerea apelului (f.d. 79, volumul II), precum și în beneficiul statului taxa de stat pentru prima instanță – 25 373,37 lei, apel – 14 030, 05 lei și recurs - 12 686, 68, de plata căreia a fost scutită recurenta-reclamantă, în total 52 090,1 lei.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare au fost pronunțate cu aprecierea arbitrară a probelor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de GȚ „Corten”, a casa integral decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 04 octombrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere parțială a acțiunii, cu declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 17517 din 15 august 2016, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și SRL „Ingrotras”, în partea înstrăinării fructului, încasarea din contul BC „Moldova-Agroindbank” SA în beneficiul GȚ „Corten” a sumei de 845 779,2 lei cu titlu de contravaloare a recoltei de struguri și a sumei de 5000 de lei cu titlu de taxă de stat, precum și în beneficiul statului a sumei de 52 090,1 lei cu titlu de taxă de stat, în rest acțiunea a respinge ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Corten”.

Se casează integral decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 04 octombrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Corten” împotriva Băncii

Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni și Societății cu Răspundere Limitată „Ingrotras”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Plighin” și Cooperativa Agricolă de Producție „Corten” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea contravalorii fructelor, și se pronunță o hotărâre nouă, prin care:

Se admite parțial acțiunea depusă de Gospodăria Țărănească „Corten” împotriva Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni și Societății cu Răspundere Limitată „Ingrotras”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Plighin” și Cooperativa Agricolă de Producție „Corten” cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și încasarea contravalorii fructelor.

Se declară nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 17517 din 15 august 2016, încheiat între Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni și Societatea cu Răspundere Limitată „Ingrotras”, în partea înstrăinării fructului.

Se încasează din contul Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni în beneficiul Gospodăriei Țărănești „Corten” suma de 845 779 (opt sute patruzeci și cinci mii șapte sute șaptezeci și nouă),2 lei cu titlu de contravaloare a recoltei de struguri și suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de taxă de stat.

Se încasează din contul Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni în beneficiul statului suma de 52 090 (cincizeci și două mii nouăzeci),1 lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, acțiunea Gospodăriei Țărănești „Corten” se respinge ca fiind neîntemeiată.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Nina Vascan